

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203203
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8818203203.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. XXX, XXX XX N., o zaplatenie 4.724,71 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 10Csp/171/2018 -71 zo dňa 11.02.2020 t a k t o

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku I. v napadnutej časti teda čo do splatnosti sumy 4. 591,81 Eur s príslušenstvom tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4. 591,81 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 30.10.2018 do zaplatenia v splátkach po 80.- Eur splatných vždy v posledný deň toho ktorého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok.

Vo zvyšku napadnutej časti t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku III. o trovách konania z r u š u j e rozsudok a rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.591,81 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 30.10.2018 do zaplatenia, a to v splátkach po 60,- Eur mesačne, pričom každá splátka bude splatná vždy do posledného dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku. V prípade omeškania čo i len s jednou splátkou sa stane splatným celý doposiaľ neuhradený dlh. Výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania, pričom o výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 497, § 369 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka; § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 10 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka; § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) zák. NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; § 232 ods. 3, 4, § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Skonštatoval, že žalobca a žalovaná ako klient uzavreli dňa 04.07.2017 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 5.200,- Eur, a to v zmysle ust. § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, na základe ktorej banka poskytne klientovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v úverovej zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej aj „VOP“), ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Žalovaná sa zaviazala

poskytnutý úver splatiť v 96 anuitných splátkach vo výške 76,11 Eur, pri fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti 8,90 % ročne a RPMN vo výške 11,03 %. Termín splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na deň 25.06.2017 a splatnosť úveru na deň 25.06.2025. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti tým, že prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 29.10.2018 v zmysle § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v súlade s Úverovou zmluvou a Obchodnými podmienkami pre úvery občanom a to po zaslání upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia. Žalovaná uhradila na istinu sumu 475,29 Eur a po zosplatení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnila žiadnu úhradu.

4. Uviedol, že žalovaná na pojednávaní dňa 11.02.2020 uplatnený nárok uznala, potvrdila že zobrala pôžičku v sume 5.200, - Eur. Ďalej uviedla, že je zamestnaná, zarába mesačne 420,- Eur v čistom. Má tri deti, všetky maloleté, manžel s ňou pracuje u rovnakého zamestnávateľa a zarába približne rovnako ako ona. Spláca úvery, jeden z Poštovej banky so splátkou 190,- Eur mesačne a druhý v Slovenskej požičovni sumou 70,- Eur mesačne. Žalovaná uviedla že úver prestala splácať z dôvodu straty zamestnania, teraz je už zamestnaná a je ochotná splácať úver po 30,- Eur mesačne.

5. Súd konštatoval, že dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľka je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 OZ). Na základe uvedeného vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľský a uzatvorenú zmluvu za spotrebiteľskú.

6. Súd prvej inštancie podrobil súdnej kontrole zmluvné podmienky dohodnuté medzi žalobcom a žalovanou. Pokiaľ ide o dohodnutý úrok z poskytnutého úveru vo výške 8,9 % ročne, konštatoval, že ide o fixnú úrokovú sadzbu do splatnosti, nie je pohyblivá. Táto dohodnutá sadzba je v súlade s dobrými mravmi a nerozporuje ich, pri počte dohodnutých mesačných splátok - 96 mesačných splátok, bol poskytnutý úver na 8 rokov; táto úroková sadzba sa javí byť v súlade s priemernou mierou úrokov poskytovaných bankami v danom čase. Prvoinštančný súd nepriznal poplatok za poskytnutie úveru 260,- Eur, ktorý bol splatný jednorázovo, v zmysle bodu 1.2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere - čl. 5. Nebol poskytnutý úver 5.200,- Eur, ale len vo výške 4.940,- Eur, pričom z uvedenej úverovanej sumy predstavuje tento poplatok 5,26%, čo súd považoval za rozporné s dobrými mravmi. Takéto poplatkové zaťaženie spôsobuje výraznú nerovnováhu medzi povinnosťami žalobcu a žalovanej. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku účtovania tohto úroku. Okrem toho pri účtovaní poplatku je povinný dodávateľ finančnej služby poskytnúť nejakú službu žalovanej. Príprava zmluvy o spotrebiteľskom úvere na podpis nepredstavuje poskytnutie služby, pretože žalobca na základe nej iba poskytol peniaze žalovanej za dohodnutú odplatu, ktorá mala byť úročená - poplatok je úročený alebo odmena žalobcu navyše. Základným predmetom podnikania žalobcu je poskytovanie bankových služieb, vrátane úverov a pôžičiek, preto za takýto úkon nemôže požadovať poplatok v takejto sume. Žalovanú istinu súd prvej inštancie ponižil o sumu tohto poplatku, t.j. 260,- Eur, ďalej o pravidelne účtované poplatky za poistenie - 1,86 Eur mesačne z prijatých úhrad zo strany žalovanej, pretože prvoinštančný súd toto poistenie považoval iba za rýdzo formálne, ktorého účelom nebolo reálne poistné krytie neschopnosti platiť úver zo strany žalovanej, ale ďalšie umelé navýšenie odmeny žalobcu popri žiadanom úroku aj o takúto osobitnú odmenu. Vyplývalo to z výpovede žalovanej, ktorá uviedla, že ju nikto neinformoval o tom, že sa zaväzuje aj na platenie nejakého poplatku za poistenie, čo toto poistenie má kryť a v dobe jej insolventnosti, keď prestala úver splácať, ju nikto nekontaktoval a neinformoval sa, či by toto nemalo byť hrazené práve z titulu tohto poistenia. Je zrejmé, že toto poistenie bolo dohodnuté len čisto formálne, bez reálneho poistného krytia, nakoľko banka žiadnym spôsobom žalovaného nekontaktovala a nedotazovala ho ohľadom dôvodov neplatenia splátok. Iba posielala upomienky pre nezaplatenie a následne bez ďalšieho okamžite zosplatenila zvyšok úveru.

7. Na základe uvedených skutočností, súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi aj požadovanú časť nezaplatených poplatkov za poistenie - 3,72 Eur. K požadovanej istine 4.724,71 Eur, zníženej o uvedené sumy - 22,32 Eur, poplatkov na poistenie a 260 Eur - poplatku za poskytnutie úveru, priznal žalobcovi sumu vyčísleného úroku do zosplatenia - 147,38 Eur a úroku z omeškania - 2,04 Eur, nakoľko úrok z omeškania je žiadaný v zákonnej výške 5 % ročne, vyčíslený do zosplatenia. Tieto sumy sa žalobcovi priznali.

8. Mal za to, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide pritom o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Keďže žalobca pristúpil k predčasnej splatnosti úveru, od tejto doby žalobca nemá nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané, nakoľko po zosplatnení nastupuje sankčný mechanizmus z titulu porušenia zmluvných podmienok zo strany dlžníka, teda vzniká nárok na úrok z omeškania. Pritom poukázal na rozhodnutie NS SR 4Cdo 143/1998 (R 59/98), ale aj rozhodnutie KS v Prešove 1 Co 30/2012-145 z 30. mája 2012, s tým, že jeho závery rozhodnutia považoval za správne aj ÚS SR v rozhodnutí IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012. Veriteľ má tak právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

9. Súd prvej inštancie žalobcovi preto v prevyšujúcej časti nepriznal ani dohodnutý úrok po zosplatnení úveru, nakoľko zosplatnením úveru prestal žalovanej poskytovať finančnú službu a nastáva sankčný mechanizmus - má nárok na úrok z omeškania, ale nie aj riadny dohodnutý úrok po zosplatnení. Zároveň mu nepriznal ani úrok z omeškania z nezaplatených dohodnutých úrokov, nakoľko by išlo o duplicitné úročenie.

10. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na zaplatenie čistého rozdielu medzi poskytnutým úverom (4.940,- Eur) a úhradami žalovanej do zosplatnenia úveru (475,29 Eur), zníženej o poplatky za poistenie (22,32 Eur) a navýšenej o sumu vyčísleného úroku do zosplatnenia (147,38 Eur) a úroku z omeškania (2,04 Eur).

11. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania z dlžnej sumy - 4.591,81 Eur, ktorý bol v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5 % ročne z istiny a úrokov odo dňa nasledujúceho po dni zosplatnenia t.j. zo sumy 4.591,81 Eur od 30.10.2018 do zaplatenia .

12. Vzhľadom na ťaživú sociálnu a ekonomickú situáciu žalovanej, ktorú deklarovala, zarába prakticky minimálnu mzdu, rovnako aj jej manžel, starajú sa o 3 nezaopatrované deti, jej súd prvej inštancie priznal možnosť splácania v splátkach po 60,- Eur mesačne. Súd prvej inštancie nevyhovel jej žiadosti o splátky po 30,- Eur mesačne, nakoľko by tento úver by splácala viac ako 20 rokov. Úverovou zmluvou bola zaviazaná na splácanie 76,11 Eur mesačne. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi splátky po 60,- Eur mesačne, čo bude korešpondovať so spôsobilosťou žalovanej tento úver splácať. Žalobca, ako finančná banková inštitúcia týmto nebude ekonomicky ohrozený. Zároveň bude mať splácanie „poistené“ tým, že mu budú patriť aj úroky z omeškania z jednotlivých splátok do zaplatenia a bude zabezpečený aj tým, že v prípade omeškania žalovanej so splátkou sa stane splatným celý dlh. Ak by mala žalovaná zaplatiť celý dlh naraz, toto by ju ekonomicky ohroziť mohlo.

13. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že súd žalobe žalobcu nevyhovel len v nepatrnej časti, preto žalobcovi patrí proti neúspešnej žalovanej náhrada trov konania podľa pomeru úspechu. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia.

14. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v rozsahu výroku II., výroku III. a v časti výroku I., ktorým súd povolil žalovanému splácať dlh v splátkach. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), f), h) CSP. Tvrdil, že na základe úverovej zmluvy bol poskytnutý úver vo výške 5.200,- Eur žalovanej, z ktorého suma 260,- Eur bola použitá na úhradu poplatku za poskytnutie úveru, dohodnutého priamo v úverovej zmluve v odseku 1.2 Základných podmienok. Uvedené nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalovanej, ani neznižuje istinu dlhu žalovanej. Neexistuje zákonné ustanovenie, v rozpore s ktorým by bol takýto postup. Poplatok je v zmluve uvedený jasne, zrozumiteľne, vyznačený tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutia úveru. Podmienka úhrady poplatku za

poskytnutie úveru sa týka hlavného predmetu plnenia a bola okrem vyššie uvedenej úpravy priamo v texte úverovej zmluvy v článku 1 ods. 1.2, upravená aj v Sadzobníku poplatkov, taktiež vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Spotrebiteľka sa mala možnosť oboznámiť s predmetným poplatkom aj prostredníctvom formulára obsahujúceho Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý jej bol poskytnutý pred uzatvorením úverovej zmluvy. Žalovaná bola s poplatkom za poskytnutie úveru riadne a preukázateľne oboznámená a uzrozumená a vyjadrila vlastným podpisom na úverovej zmluve súhlas. Priamo v úverovej zmluve v ods. 2. 2 sú upravené podmienky, za ktorých tento poplatok bude klientovi vrátený v celom rozsahu, pričom podmienkou je len riadne plnenie povinnosti, t.j. riadne a včas splácanie dohodnutých splátok úveru. K nároku na zmluvný úrok aj po zosplatnení uviedol, že pri absencii právnych noriem obmedzujúcich predmetný nárok existuje množstvo zákonných ustanovení z ktorých priamo alebo výkladom, resp. cez analogiu legis vyplýva záver, podľa ktorého nárok veriteľa na dohodnutý zmluvný úrok nie je viazaný na zosplatnenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov. V tomto smere tak poukázal na znenie § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 16 ods. 1, § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na znenie dôvodovej správy k zákonu č. 106/2014 Z. z. ako aj na komentár IURA EDITION k Obchodnému zákonníku. Poukázal tiež na to, že samotné zosplatnenie úveru ešte neznamená, že veriteľ má požičané peňažné prostriedky k dispozícii. Zároveň poukázal na novšiu judikatúrou Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 14Co/22/2018 zo dňa 29.01.2019; 14Co/29/2018 zo dňa 15.01.2019 a 25Co/71/2018 zo dňa 31.01.2019. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR 4Obo/143/98 uviedol, že uvedené rozhodnutie sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru a k uzneseniu Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012 uviedol, že zo znenia petitu ako aj z povahy preskúmvacej právomoci Ústavného súdu je zrejmé, že Ústavný súd sa v danom prípade nielenže nevyjadril k meritu odvolania, ale ani tak nemohol urobiť. K nároku na úrok z omeškania zo zmluvného úroku ku dňu zosplatnenia uviedol, že zmluvné úroky boli vyčíslené pevnou sumou a táto sa ďalej nenavýšuje, nejde o rozpor so zásadou anatocizmu, pričom nárok aj na úrok z omeškania zo zmluvného úroku ku dňu zosplatnenia je nárokom, ktorý predpokladá § 497 Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti tiež poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov v obdobných veciach. Žalobca v podanom odvolaní namietal tiež povolenie splácať dlh žalovanou v splátkach, pretože súd v tomto prípade postupoval v rozpore so zákonom. Pri určení mesačnej splátky vo výške 60,- Eur bude žalovaná splácať svoj dlh len na istine 6 rokov, čo by bolo motiváciou pre klientov banky, aby porušovali svoje zmluvné povinnosti, čo nie je v súlade so spravodlivou ochranou porušených práv zakotvenou v CSP. Mal za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky a žalovaná neprejavila žiadnu snahu svoj záväzok aspoň čiastočne plniť. Zdôraznil, že povoliť splácať dlh v splátkach je výnimočným oprávnením súdu a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je tým v tejto časti výroku nepreskúmateľné. K výroku týkajúceho sa trov konania, skonštatoval, že vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa stranám sporu bráni v možnosti uplatňovať svoje práva a oprávneného záujmy. V sporovom konaní musí súd poskytovať materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a záujmov. Vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je v rozpore so zásadami spravodlivého súdneho procesu (Čl. 46 Ústavy SR). Súd prvej inštancie zaťažil rozsudok vadou, pre ktorú je potrebné napadnutý výrok zrušiť. Mal za to, že súd prvej inštancie mal žalobcovi priznať nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej v rozsahu 100%, nakoľko bola jeho žaloba dôvodná v celom rozsahu. Navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu a zároveň priznať náhradu trov prvoinštančného konania a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke dňa 17.09.2021 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné a čiastočne dôvodné nie je.

17. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

18. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Úverová zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

19. Žalobca napadol odvolaním výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým povolil žalovanej splácať uloženú povinnosť v pravidelných mesačných splátkach po 60,- Eur.

20. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie poukázala na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, nakoľko zarába mesačne 420,- Eur v čistom. Má tri deti, všetky maloleté, manžel zarába približne rovnako ako ona. Spláca úvery, jeden z Poštovej banky so splátkou 190,- Eur mesačne a druhý v Slovenskej požičovni sumou 70,- Eur mesačne. Žalovaná uviedla že úver prestala splácať z dôvodu straty zamestnania, teraz, keďže už je zamestnaná bola ochotná splácať úver po 30,- Eur mesačne.

21. Z výpovede žalovanej vyplýva, že si je vedomá existencie dlhu voči žalobcovi, ktorý na pojednávaní dňa 11.02.2020 uznala, má snahu a záujem svoj dlh splniť podľa svojich možností a schopností.

22. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na finančnú a sociálnu situáciu žalovanej by okamžité splnenie - v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia mohlo ohroziť schopnosť uspokojovať základné životné potreby jej rodiny.

23. Odvolací súd zohľadnil odvolaciu námietku žalobcu, ktorý uviedol, že zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky patričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, teda súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne znevýhodniť jednu zo strán na úkor druhej. Žalobca mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je spravodlivé, lebo výrazne znevýhodňuje jednu zo zmluvných strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 60,- Eur mesačne mal súd prvej inštancie zapríčiniť, že žalovaný bude len istinu splácať 6 rokov, teda, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky. S týmto názorom odvolací súd súhlasí.

24. Výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovanej, ako aj pomery žalobcu odôvodňujú povolenie splátok 80,- Eur mesačne. Súd prvej inštancie teda nepostupoval správne, ak povolil splátky po 60,- Eur mesačne. Správne však poskytol ochranu slabšej zmluvnej strane, ktorou žalovaná ako spotrebiteľka nesporne je. Preto bolo na mieste žalovanej s ohľadom na jej finančnú, sociálnu, rodinnú situáciu s poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP umožniť splniť dlh v dlhšom časovom horizonte, po 80,- Eur mesačne.

25. Preto odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozsudok vo výroku I. napadnutej časti t.j. čo do splatnosti sumy 4591,81 Eur s príslušenstvom zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4591,81 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 30.10.2018 do zaplatenia v splátkach po 80,- Eur splatných vždy v posledný deň tohto ktorého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok.

26. Odvolací súd sa zaoberal aj odvolacími námietkami žalobcu vo vzťahu k tvrdeniu, že uvedená úverová zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti, najmä čo sa týka správnej výšky úveru. Ak bola dohodnutá výška úveru 5.200,- Eur, v uvedenej výške mal byť poskytnutý úver žalovanej. Reálne žalobca poskytol žalovanej iba sumu 4.940,- Eur, tvrdenie odvolateľa, že všetky zákonné údaje v zmluve sú uvedené v zmysle zákona sa nejaví ako správne. Podstatným je to, že reálne žalovanej bola žalobcom daná do jej dispozície iba suma 4.940,- Eur. Ak bol dohodnutý úver vo výške 5.200,-

Eur, celá táto suma mala byť žalovanej poskytnutá a nie krátená o poplatok, ktorý mohol byť napr. započítaný v mesačných splátkach. Ak si sumu 260.- Eur žalobca ponechal odpočítaním z výšky úveru, skutočná výška úveru nebola 5.200.- Eur, ale iba 4.940.- Eur. Správne preto súd prvej inštancie uvedenú zistenú skutočnosť vyhodnotil tak, že v úverovej zmluve nebola uvedená správna výška úveru. Odvolací súd však súhlasí s názorom odvolateľa, že vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru sa súd prvej inštancie nevyporiadal s výkladom k ust. § 499 Obchodného zákonníka. Zároveň je odôvodnenie súdu prvej inštancie, že poistenie v zmluve bolo dojednané rýdzo formálne s tým, že jeho účelom nebolo reálne poistné krytie neschopnosti platiť úver zo strany žalovanej, ale ďalšie umelé navýšenie odmeny žalobcu popri žiadanom úroku aj o takúto osobitnú odmenu nedostatočne. Súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie len o výpoveď žalovanej, pričom súd prvej inštancie iba stroho uviedol, že nepriznal žalobcovi požadovanú časť nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 3,72 Eur a znížil sumu 4.724,71 Eur o 22,32 Eur poplatkov za poistenie. V tejto časti preto odvolací súd považuje rozsudok za nepreskúmateľný.

27. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v prevyšujúcej časti aj z dôvodu, že žalobcovi ako veriteľovi prináležia zmluvné úroky len do dňa zosplatnenia úveru, a po tomto dni už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Odvolací súd konštatuje, že aj v tejto časti je odvolanie žalobcu dôvodné, a to vzhľadom na už ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR v tejto otázke. Vo vzťahu k pojmu ustálená rozhodovacia prax poukazuje odvolací súd na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021, kde Najvyšší súd SR v bode 11. odôvodnenia uviedol, že: „V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 C.s.p.) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali.“ Vo vzťahu k uvedenému pojmu zaujal obiter dictum stanovisko aj Ústavný súd SR vo veci sp. zn. I. ÚS 51/2020-50 zo dňa 09.06.2020 nasledovne: „Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia, malo by ísť o „viacero“ takýchto rozhodnutí.“ Odvolací súd dáva do pozornosti, že Najvyšší súd SR sa otázkou nároku na zaplatenie zmluvného úroku po zosplatnení zaoberal už v rozhodnutiach sp. zn. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.02.2020, 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 2 Cdo 115/2019 zo dňa 30.06.2020, sp. zn. 3 Cdo 1/2020 zo dňa 25.08.2020, sp. zn. 8 Cdo 135/2020 zo dňa 26.08.2020, sp. zn. 3 Cdo 35/2020 zo dňa 24.09.2020, sp. zn. 6 Cdo 56/2020 zo dňa 28.10.2020, sp. zn. 2 Cdo 83/2020 zo dňa 29.10.2020, sp. zn. 7 Cdo 186/2020 zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021 a napokon aj v R 5/2021, v ktorých jednotne dospel k záveru, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi prináleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti zaplatil dlžník ako cenu peňazí.

28. S otázkou úroku po zosplatnení súvisí aj otázka úroku z omeškania z nezaplatených dohodnutých úrokov.

29. Odvolaciemu súdu tak neostávalo nič iné ako rozsudok vo zvyšku napadnutej časti, teda vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiacom výroku III. o trovách konania zrušiť v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle ust. § 391 CSP.

30. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať, opätovne posúdiť nárok žalobcu na zmluvný úrok vo výške 8,90% ročne z nezaplatenej istiny od 30.10.2018 do zaplatenia, na úrok z omeškania z nezaplatených dohodnutých úrokov, vysporiadať sa s otázkou poplatku za úver v sume

260.- Eur i poplatkov za poistenie, vyporiadať so všetkými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní, s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu a následne vo veci znova rozhodnúť a svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v ust. § 220 ods. 2 a ods. 3 CSP aj náležite odôvodniť.

31. Z dôvodu, že rozsudok súdu prvej inštancie bol vo zvyšku napadnutej časti, teda vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku III. o trovách konania zrušený rozhodne súd prvej inštancie v svojom novom rozhodnutí znova o trovách prvoinštančného i tohto odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP. Len pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že vo výroku III. rozsudku súd prvej inštancie neuviedol pomer, v ktorom má žalobca voči žalovanej nárok na náhradu trov konania, preto aj z toho dôvodu bol rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti nepreskúmateľný. Teda v novom rozhodnutí súd prvej inštancie uvedie presne pomer nároku tej ktorej strany na náhradu trov konania.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa